

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală)

Guvernul Republicii Moldova a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală), înaintat cu titlu de inițiativă legislativă nr.155 din 30.04.2025 și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat urmare a audiențelor cetățenilor și sesizărilor primite de autor cu referire la problemele cu care se confruntă aceștia.

De asemenea, proiectul are la bază necesitatea modificării și completării Codului Vamal nr.95/2021, Legii nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, precum și a altor acte normative relevante, în vederea reglementării unor aspecte privind facilitățile fiscale și vamale, achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și stabilirea penalităților.

În acest sens menționăm că proiectul de lege se susține, cu luarea în considerare a următoarelor obiecții și propuneri de ajustare a acestuia, după cum urmează:

1. Art. I va avea următorul cuprins:

„Art. I. – Prin derogare de la prevederile Codului fiscal nr.1163/1997, Codului vamal nr.1149/2000, Codului vamal nr.95/2021, Codului administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018, Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002:

(1) Nu se calculează, iar în cazul constatării se anulează majorările de întârziere (penalitățile), calculate pentru datoriile vamale aferente plasării în liberă circulație (import) a hederelor de la poziția tarifară 8433 în perioada 01 ianuarie 2023 până la 27 martie 2024.

(2) Prin derogare de la aliniatul (1), majorările de întârziere (penalitățile) achitate în baza deciziilor de regularizare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu se rambursează.

(3) Prevederile prezentei legi exonerează persoanele fizice și juridice de răspunderea contravențională, materială și penală pentru abaterile ce vizează declararea eronată a poziției tarifare la plasarea în liberă circulație (import) a hederelor de la poziția tarifară 8433, în perioada 01 ianuarie 2023 până la 27 martie 2024.”.

2. Prevederile art.II din proiect se exclud;

3. La art. III:

3.1. pct. 2, în vederea respectării numerotării consecutive a normelor, textul „(1³)” se substituie cu textul „(1²)”;

3.2. pct.4 în partea ce vizează completarea art.30 cu alin.(1¹) din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, acesta va avea următorul cuprins:

„(1¹) Cuantumul penalității se determină conform prevederilor Codului fiscal”.

4. La art.V cuvintele „se anulează” se substituie cu textul „Prin derogare de la prevederile Codului fiscal nr.1163/1997, Legii nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, Codului vamal nr.1149/2000 și a Codului vamal nr.95/2021, se anulează”

5. La art.VI:

5.1 alin.(1) se completează cu textul „, cu excepția art.III pct.4 care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026 ”.

Prin urmare, punerea în aplicare a noului cuantum al penalității pe parcursul anului de gestiune va avea ca efect aplicarea a două cote diferite ale penalității pe parcursul unui singur an, fapt ce contravine principiului de determinare (și aplicare) anuală a cuantumului penalității prevăzut în proiect. Astfel, aplicarea noii formule de stabilire a penalității începând cu 1 ianuarie 2026 va asigura aplicarea uniformă a acesteia pe întreg parcursul unui an fiscal;

5.2 alin.(3) din proiect va avea următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la prevederile Codului fiscal nr.1163/1997, Legii nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, Codului vamal nr.1149/2000, Codului vamal nr.95/2021, datoria vamală și/sau majorările de întârziere (penalitățile), constatate de către Serviciul Vamal inclusiv până la data intrării în vigoare a prezentei legi, ca urmare a nerespectării condițiilor stabilite în art.124 alin.(14) din Codul fiscal nr.1163/1997 și utilizate de către persoane terțe, cu excepția soților/soțiilor sau rudele de gradul I și gradul II, în scop personal sau comercial, inclusiv în baza unor contracte de înstrăinare, donație sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmitere în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional, se vor achita de către persoanele terțe care au utilizat contrar destinației finale mijloacele de transport respective. Obligația vamală va fi calculată conform legislației la data introducerii și plasării în liberă circulație (import) a mijloacelor de transport. Termenul de prescripție pentru notificarea datoriei vamale, a majorărilor de întârziere (penalităților) și a amenzilor este de 7 ani de la data la care au apărut datoria vamală, majorările de întârziere (penalitățile) și amenzile.”.

5.3 alin.(4) va avea următorul cuprins:

„(4) Persoanele exonerate de plata datoriei vamale și/sau majorărilor de întârziere (penalitățile) în temeiul prezentei legi nu mai pot beneficia de prevederile art.124 alin.(14) din Codul fiscal nr.1163/1997, indiferent de termenul scurs de la data anulării deciziei de regularizare.”.

5.4 alin.(5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul constatării apariției datoriei vamale, urmare a lipsei certificatului de reutilare la importul mijlocului de transport în perioada 01.01.2023 – 02.06.2023, datoria vamală se anulează. Prevederile alin.(4) nu se răsfrâng asupra persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor care au plasat în liberă circulație (import) mijloace de transport în lipsa certificatului de reutilare în perioada 01.01.2023-02.06.2023.”.

Suplimentar, având în vedere faptul că, situația climaterică extremă atestată în ultima perioadă în Republica Moldova, foarte mulți dintre producătorii agricoli au fost afectați inițial de seceta locală în multe zone, iar ulterior ploile torențiale i-au afectat prin grindină și eroziune masivă de sol la culturi pe suprafețe mari se impune identificarea soluțiilor suplimentare de susținere a sectorului agricol.

În acest sens, proiectul de lege urmează a fi completat cu 3 articole noi ce urmărește extinderea perioadei Programului de rambursare a TVA până în decembrie 2026, cu condiția că

suma totală rambursată pentru perioada stabilită nu poate depăși suma TVA destinată deducerii pentru perioada fiscală ulterioară reflectată în declarația privind TVA pentru perioada fiscală decembrie 2024, exonerarea de la plata drepturilor de import a echipamentului de scanare cu raze X „Rapiscan Eagle M60-R”, precum și reglementarea compensării din bugetul de stat a cheltuielilor aferente transportului tur-retur și a compensației pentru închirierea spațiului locativ pentru funcționarii publici care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își au domiciliu, după cum urmează:

1. „Art. - Legea nr.337/2022 privind Programul de rambursare a TVA pentru producătorii agricoli, (publicată în Monitorul Oficial, 2022, nr. 413-425 art. 764), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 litera a) textul „sau pe parcursul anului 2023” se substituie cu textul „sau pe parcursul anilor 2023-2025”;

2. La articolul 4 alineatul (3) textul „decembrie 2023” se substituie cu textul „decembrie 2024”.

2. „Art. - Prin derogare de la prevederile Codului fiscal nr.1163/1997, Codului vamal nr.95/2021 și Legii nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, se permite, cu titlu de excepție, Serviciului Vamal introducerea în țară și punerea în liberă circulație (import), cu scutire de plata drepturilor de import a echipamentului de scanare cu raze X „Rapiscan Eagle M60-R”, cu numărul de identificare W1T96302910789941, anul de fabricație 2025, clasificat la poziția tarifară 9022 19 000.”.

3. „Art. – Articolul 20 din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu lit.d¹¹)

„lit.d¹¹) compensarea cheltuielilor pentru funcționarii publici care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își au domiciliu, pentru transportul tur-retur și/sau pentru închirierea spațiului locativ, în modul stabilit de Guvern.”.

Prin derogare de la art. 56 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, normele propuse a fi incluse în proiectul de lege, vor intra în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În Nota de fundamentare:

2. La secțiunea a 4-a, pct. 4.1, înainte de cuvintele „Serviciul Fiscal de Stat” urmează a fi completat cu cuvintele „Compania Națională de Asigurări în Medicină și”, întrucât restituirea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă se efectuează de către Compania Națională de Asigurări în Medicină (art. 23 alin.(2²) din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală);

3. La secțiunea a 9-a, considerăm oportun includerea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în calitate de autoritate responsabilă de implementarea prevederilor proiectului actului normativ.

4. Totodată, menționăm că nota de fundamentare urmează a fi ajustată conform dispozițiilor prevăzute la art.IV din proiectul de lege.